

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.

Negyed évre 2 kor.

— Egyes szám ára 16 fillér. —

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Megjelenik minden pénteken.

Felelős szerkesztő:

Kálmán Sándor.

A szerkesztőség telefon száma: 1.

Előfizetési pénsek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
A lap szellemi részére, vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Karácsony.

Ki az emberiségnek élt s az emberiségnek áldozta életét — azt életé minden nevezetesebb pontján — születése, halála évfordulója alkalmával fel szokta keresni az áldó a kegyeletes megemlékezés. Így történik ez minden nagygyal, így történik az emberiség legnagyobbjával, legdicsebb alakjával, a keresztyény-vallás alapítójával Jézussal is, kinek e hó 25-én ünnepli a keresztyénség miht minden évben a hála s az ebből folyó kegyeletes megemlékezés jelöl, születése évfordulója örömnépét, azt az ünnepet, melynek fényes ünnepsége, nemcsak a templomokat, hanem még a gyermekszobákat, a családi tűzhelyeket is beragyogja aranyos fényével, édes örömeivel, elsőben is ennél a ragyogó karácsonyfánál, melyen minden jó gyermeknek hoz valami ajándékot a Jézuska, azután pedig annál az asztalnál, a hová a karácsony estéjén összegyűlekednek még a távolból is a család kicsinye nagyja.

De hát miért, honnan van ez a megemlékezés? ez a kegyeletes megemlékezés? Hiszen több szép napja, több szép ünnepe is van a keresztyénségnek, van, de ilyen szép ilyen örömteljes egyellen egy sincs, nincs pedig azért, mert a karácsony ünnepe kettefe, forrása a többi keresztény ünnepeknek. Sőt annál is több: ez az ünnep alapvetője az emberiség jobblétének, előrehaladásának a mai kor műveltségének és felvilágosodásának.

Az az ígélet ugyanis, amit Isten hajdan Ezsaiás prófétának által tett az emberiségnek, hogy: teremj új eget és új földet, bátran mondhatjuk, hogy Jézussal s az ő vallásának elterjesztésével beteljesedett, amennyiben az égről és földről egészen új fogalmak, új ösmerek és igazságok keletkeztek.

De hát Jézusnak az égre és földre vonatkozó ama ígérete és kinyilatkoztatása előtt milyen volt az ég és milyen volt a föld? Vagyis más szóval, a mi az éggel itt kapcsolatos, a mi itt az ég jelent: milyen volt az ő világ fogalma Istenről? milyenek voltak az ő vallásos nézetei, meggyőződéseik? és a mi az éggel szemben a földhöz tartozik: milyen volt az ő világ erkölcsi állapota erkölcsi élete?

Vallás tekintetében az ő világ minden népe, a világot teremő és kormányzó Istent csakis a maga számára foglalta le, tehát minden népnek megvolt a maga egy, vagy több nemzeti istene, a ki csakis a maga népének ügyével, házával törődött, a többi népek iránt pedig ellenséges indulattal viseltetett. Ez a közös tulajdonsága meg volt az ő világ minden vallásának. Ezen felülemelkedni minden műveltségök dacára sem voltak képesek, sem a zsidók, sem a görögök sem pedig a római népek. Erre az istenre, vagy a görögöknél és rómaiaknál istenekre azután némely áldást hozó tulajdonságok mellett, emberi gyarlóságokat, emberi rosszindulatot haragot, bosszúállást, trigységet s több e félt

ruházott az emberi képzelet. Az ő világ népeinek, im ily alantós fogalmaik voltak az ő isteneikről.

A Szeretet láncával mindeneket összetartó, mindeneket egybefoglaló, általános vallást tehát sehol sem találunk, hanem helyett találunk előítéletet, babonát, vallásdolgában a lelkeken ülő homályt és mély sötétséget.

S mert a népek rendesen a vallásból veszik szellemi táplálékukat, s abból vették az ő világ népei is és ahhoz idomították politikai, társadalmi, családi s magánéletüket: természetes, hogy a minők voltak vallásos fogalmaik, olyan azután egész életük minden téren, az élet bármely nyilvánulásában is.

Hitök szerint minden nemzetnek az Istene, mert csupán a saját népét kedvelte, szerette, a többi pedig gyűlölte, megvetette, és népe ellenségének tekintette: ebből kifolyólag politikai téren sokszor, csak egy ürügy csak egy szikra kellett és kigyulladtak a harcok tűzei, pusztítva, rombolva mindent, a mi csak útjukba esett.

Mivel pedig a föld urai is, isteni hatalmat tulajdonítottak magoknak: társadalmi téren, az egymással való érintkezésben, a Jézus előtti világ, csak urat és szolgát ösmert; urat ki könyve kedve szerit verhelett rabláncokra szorítva, ezeket s szolgát, aki ura előtt mint a harag, hunyászkodva hajolt meg s hordozta vállain a nehéz rabigát. S ezt a szolgálai jármót, ezt a megaláztatást

A Szécsényi Hirlap eredeti lárcája.

Milánóig.

Irta: M. J.

(Folytatás.)

Milanó legrégibb temploma a rómaiak fénykorából fenmaradt San-Lorenzo-templom 16 oszlopból álló csarnokkal (porticus), melyek erősen meglévé repedve, széthullás ellen vastag, széles vasabroncsokkal vannak körülvéve; ezen oszlopcsarnok egy ósdi templomba vezet, melynek helyén valamikor fürdő volt.

A „chiesa di Santa Maria delle Grazie” a XV. századból gyönyörű kupolával bír. E mellett van a jelenleg lovaskaszárnyául szolgáló hajdani, régi Dominikanus klostrom, melynek ebédülője falán látható Leonardo da Vinci „az utolsó vacsorát” ábrázoló híres képe. E képen a Megváltó s Judás szinte beszélni látszanak; többi alakján szerény nézetem szerint már nagyon is meglátszik az idők vasfoga (XV. század vége).

Ily katolikus nagyvárosban, hozzá még érseki székhelyen természetesen még számos templom van, de én csak a főbbeket óhaj-

tottam a kedves olvasóval megismertetni. A kevésbé nevezetesekek közül még megemlíthetném a „chiesa del monastero maggiore” (Klostrom) és a „chiesa di San Carolo” hatalmas gömbölyű kupolájával s szép freskóival, utóbbi a Hôtel de la Ville szállóval szemben áll.

Nem kevésbé érdekes a milánóiak másik büszkesége, a „Galleria Vittorio Emanuele”, Európa egyik legnagyobb s legszebb fődött árcsarnoka, melynek alapkövét II. Viktor Emmanuel 1865. évben tette le. E monumentális épület 1867. évben készült el; tervezője Mengoni az átadás napján a kupolájáról leesve, tragikus halállal halt meg. Az üveggel fődött óriási méretű épülettömb alapját egy 195 m. hosszú és 105 m. széles kereszt képezi; a kereszt karjainak találkozására helyén egy 50 m. magasságú kupola épült. A galleria a milánóiak kedvenc sétáló helye; óriási látogatottsága mellett gyönyörű kirakataival különösen esti villanyos világításnál, midőn itt ezer meg ezer ember tolong, gyönyörű látványt nyújt; csak kár, hogy oly sok kellemetlen hangú rikkancs zaklatja ott a közönséget és ennek fölött.

Az említettek után kétségkívül Milanó

legnagyobb látványossága a „Brera”. Ezen mór stílusban épült, kétemeletes, oldalain páholylyal ellátott épület impozáns külsejével hajdan jezsuita collegium volt, jelenleg pedig a „palazzo di scienze, lettere et arti”, régiség-tárával, gyönyörű képtárával (Rafael, Michelangelo, Van-Dyk stb), óriási könyvtárával; antik művek gipszutáztatásával, mely utóbbiak a csarnokokat díszítik, valamint numizmatikai gyűjteményével a tudomány és művészet szolgálatába szegődött. A Brera udvarában látható J. Napoleonnak Canováól alkotott kifejezésteljes szobra, mely a császárt, meztelenül mint Phoebus Apollót, mások szerint mint római imperátort ábrázolja.

Milanónak igen sok tere van; ezek közül emlíendő: a „piazza del Duomo” a székesegyház előtti igen szép óriási tér, melyen II. Viktor Emánuel bronzból készült gyönyörű lovasszobra áll. A szobor alja márványból készült, rajta két hatalmas oroszlán, egyik oldalon a szabadságért küzdő, a másik oldalon a szabadságukat kivívott olaszokat allegorice ábrázolja. Kár, hogy e szép emléket csak „macskafejek” járva közelítheti meg az ember.

A piazza del Duomo Milano híhelet-

azután az ő világ népe bevitté még a családba is, ahol a nő, az édes anya, számlálásba se jött a gyermekek lelté, pedig az apa kényúr gyanánt uralkodott és rendelkezett. Ezeket kiűzi, ami erkölcsiüket illeti a lopás, csalás, részegség dobzódás sok nép-nél egészen mindennapi, sőt megengedett dolog volt.

Pokoli helyzettel pokoli sötétséggel melyből akinek neve nyelvünkön is szabadított a jelent a názárelbeli Jézus szabadította meg az emberiséget, szellemi, lelki világukban akkor, midőn az emberek szívébe a boszúálló Isten helyett a szeretet Istenét ültette, azt az Istent a ki előtt kedves minden nemzetség, a ki őt félt és igazságot cselekszik, s aki lélek és igazság s azért akik őt imádják, kell, hogy ne külsőségekben, ne ceremóniákban, hanem lélekben és igazságban imádják. Testi világunkban, erkölcsi állapotainkra nézve pedig akkor lett ő nekünk szabadítónk, mikor azt hirdette, arról világosított fet bennünket hogy mi mindnyájan szabadságra hívtunk s nincsen sem zsidó, sem görög, sem szolga, sem szabados, sem férfi, sem nő között válogatás, mert mindnyájan egyek, mindnyájan Isten fiai, s így testvérek vagyunk.

Magasztos eszmék! Isteni kijelentések! melyek közelebb hozták hozzánk Istent, az embereket pedig a szabadság egyenlőség és testvériség szentháromságával összefűzték s mint Isten gyermekeit egy nagy családdá egyesítették.

Minő más lett ezek nyomán a világ, az emberiség élete! Nem mondhatjuk ugyan, hogy a Krisztusi eszmék, minden akadály nélkül, gyorsan terjedtek, s ma már lefoglaltak, meghódítottak minden eszmét, minden szívet, azt azonban állíthatjuk, hogy a régi-ekhez mérve, korunkban mégis derűsebb, szebb, világosabb testvérebb az emberiség élete, s Jézus vallása az élet ezer és ezer bajaival, nyomorúságaival szemben, könnyeket töröl, sebeket gyógyít, sőt a remény fátyoljával még a sírok éjjelére is bevilágít. S ezeket az áldozatokat mind ennek köszönhetjük, ki próféta által az új eget és földet

nemcsak hirdette, hanem a Jézus születésével létre is hozta, meg is teremlette. Azért a karácsony szent ünnepén, zendüljön meg ajkainkon az angyali hálának: Dicsőég magasságos menyekben Istennek!

Sz. J.

Gyülekezeti jogunk.

Irtá: S. E.

Az állam mint organum a személyi élet legmagasabb legfőbbkétebb formája. Tág értelmezés mellett léte abban nyilvánul, hogy összefoglal nagy területeken elszórt milliókat közös tudattá, közös nagy célokban összefort egységgé, öntudatosan akaró és cselekvő személyiséggé.

Ha az államot mint cselekvő személyiséget vizsgáljuk, elsőrendűleg szembetűnik a Funkciónak kettős elköltölése, két főcsoportra osztása. Az egyik az állami célok elérésére olykép irányzott tevékenység, hogy az állami akarat általános jogi szabály alakjában meghatározassék, amikor is az állam akaratát tiltó vagy rendelő parancsokban, szabályokban (ijus, norma, tárgyi értelemben véve) juttatja kifejezésre. Ezen állami tevékenységek körét nevezzük törvény hozásnak. A másik oly működések összesége, melyek ezen absztrakt természetű szabályoknak a fizikai és társadalmi élet állapotában, viszonyaiban fogantatást szerezni, vagyis az állami célokat elérni, megvalósítani törekednek. Ezen állami tevékenységek körét, — melyek mint a törvényhozásnak önmagában külső szabályt nem szülő minőségével szemben, a valóságos állami cselekvés jellegével bírnak — nevezzük közigazgatásnak.

Vagyis röviden az államnak mint személyiségnek van akarata, melynek organuma a törvényhozás és van cselekvése, melynek organuma a közigazgatás.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a modern jogállam eme kettős funkcióját, hatalmi körében élő egyeseknek ugyszólván majdnem összes köz- és magán viszonyára, életkörüre részint támogatólág részint parancsolólág vagy tiltólág terjeszti ki, vagyis hatalmi te-

rületén céljainak legmegfelelőbb jogrendet igyekszik teremteni s fentartani. S a céljat teljesítő állam nem is vonhatja ki magát a feladat terhe alól soha, léte biztosításának elsőrendű tényezőjét képezvén, hogy kifelé a külállamokhoz, befelé az államatagokhoz való viszonyát egyaránt kötelező erővel bíró szabályokkal, írott törvénnyel állapítsa meg. Eme szabályozás, vagyis az egyes államhatalmaknak egymáshoz, az állambatalomnak az államatagokhoz való viszonyának megállapítása, az alkotmány.

Jogállamban s így természetszerűleg hazánkban is, a fentebbiekben definiált alkotmányoknak lényeges kelléke — ellentétben a rendőr államokban divó alkotmánnyal — hogy az állammal (elvont értelmében véve) mint legfőbb személyiséggel alárendelt viszonyban lévőnek, az államatagoknak bizonyos szabadságot, egyéni jogosultságot, jogos alanyi értelemben véve (fakultas agendi) biztosít.

Ily egyéni jogosultsága a magyar állam tagjainak a gyülekezési jog, vagyis azon szabadság-jog, hogy a szabad állam polgárai szabadon jöhetnek össze. A gyülekezési joggal szemben gyülekezeti jog alatt értjük az ezen szabadság-jog gyakorlatára vonatkozó államrendészeti szabályokat. Az előbbinek fejtegetése a jogbölcsélet körébe tartozik, az utóbbié gyakorlati közigazgatási kérdés. Célok az, hogy ezen szabadság jogunknak mily körülmények, módozatok mellett gyakorolhatóságáról, vagyis a magyar gyülekezeti jogról mondjak el egyetmást.

A gyülekezeti jog hazánkban mindenkor elismert szabadság-jog volt, „a modern alkotmányos élethez való összefüggésben azonban — mondja igen találóan Rényi József dr. — az 1848-ban újjászervezett magyar alkotmánynak szellemében, az alkotmány írott és nem írott szabványainak egész complexumában gyökerező szabadság-jog, s oly annyira lényeges jog, hogy nélküle a magyar alkotmány csonka.” A gyülekezeti-jog kétségtelenül beletartozik azoknak az alkotmánybiztosítóknak a sorába, melyekre az 1848-évi t. c. 32. §-a általánosságban céloz.

len s szinte elképzelhetetlen forgalmának gócpontja, hol külön kirendelt városi rendőrség őrökdi a rend fentartására. E téren van a hatalmas szép igazságügyi palota, modern négyemeletes épület, igen szép világító toronnyal. A „piazza della Scala-n” áll Leonardo da Vinci szobra; a XV. század e kiváló festőművésze tőgában hosszú szakállal mint öreg ember van ábrázolva, a mint nyugodt tekintettel elégedetten néz le oszlopa alján őt áhítattal szemlélő egynéhány kiváló tanítványára. E helyütt van a híres Scalá színház és a nagyszabású, igen szép városház is.

A piazza San fedelét Manzoni költő, Milano szülötte, márványemléke díszíti. A piazza Mentoná-n a Mentonánál 1867. évben a pápai csapatok által megverf hős garibaldisták emléksobrával találkozunk. A „piazza Benariá-n” Beccarca, híres büntető jogász és író, Milano fiának, gyönyörű márványszobra áll. Nagyon szép a „piazza Cavour,” a hol Cavour, az ismert híres olasz államférfiu, kinek Lombardia annexiójában oroszlánrésze volt, igazán művészi szobrát láthatjuk. Az emlék talapzatán áll u. i. Cavour kifejezésteljes alakja az annexiót tartalmazó okmányokkal.

jobb kezében, alatta pedig Italia gyönyörű allegorikus nőalakjával, a mint hálátellen feltekintve Cavourra, a talapzat oldalába annak nevét vési bele. A városháza udvarán látható III. Napoleon császár hatalmas lovasszobra. A „monumento delle cinque Giornato” (5 nap emléke) a milanóiaknak az osztrák csapatok ellen 1859. évben 5 napon át folytatott véres ölközöl emlékére hatalmas érc obeliszks emelkedik, melynek oldalaira az elesettek nevei vannak feljegyezve. A „monumento a felice-Cavalotti”, a nevezett híres olasz költő és államférfiu emlékét örökíti meg az általa megénekelt Leonidas hős alakjában, ki allegorikusan az oszlop tetején ül, alatta pedig Cavalotti életéből merített egyes jelentőségtebb epizódok vannak márványban megtestesítve.

Ezzel természetesen nem merítettem ki az ott látott szobrok s emlékek számát; csupán a legszebbeket, a legnevezetesebbeket említettem meg.

A már fentiekben jelzett nevezetesebb épületeken kívül még említést érdemel a gyönyörű királyi palota (belsejét sajnosan nem láthattam), az oszlopívű hatalmas érseki palota, melynek udvarán számos, főleg

papí márvány szobor és korynthüsi oszlop díszíti, a palazzo Assicurazion ósrégi fényes palota az ily nevű érsek által építetve, a palazzo delle Ottimrazioni della Venezia, a velencei biztosító társulat monumentális palotája a piazza Cordusion; ugyanitt vannak a börze, a posta, s távirida épület gyönyörű modern palotái. Az említett Cordusio-téren emelkedik Parini, híres lombard satirikus költő, szobra stb.

Több színháza között külön említést érdemel az óriási, külsőleg ósdi „Theatro alla Scala” a hasonló nevű téren, mely állítólag a világ legnagyobb színházának egyike s 3600 nézőhellyel bír.

A város periferiaján a Via Dante végén pirosfalu várkastély, a Castello Sforzesco, mely sok kapitulációnak állt ellen hajdanta. Látható felvonó hidakkal és hatalmas tornyokkal köti le a szemlélő figyelmét; jelenleg csak történelmi emlék, melyet a milanóiak kegyelettel őriznek.

Maga a Via Dante szép, tágas, forgalmas út, melynek egyik térségén a foro Bonaparte-n emelkedik Guiseppe Garibaldi, a nemzeti hős lovasszobra.

Igen szépen fest a hatalmas Arena, mely

Ezen szabadságjogot, dacára, hogy céljára, tárgyára vagy hatására való tekintettel állítható róla, hogy „ad statum pertinet” — oly kétségen felül valónak ismerték minden időben, hogy törvényhozásunk feleslegesnek tartotta azt alkotmányunkba kifejezetten felvenni, habár bizonyos oldalról több ízben sürgették annak törvénnyel való szabályozását. Ez azonban a mai napig sem történt meg, a tényleges állapot az, hogy hazánkban a gyülekezési-jogot csakis a felelős kormány diszcretionárius hatalma korlátozza. Vagyis törvény hiányában a felelős kormány bocsátja ki azon rendeleteket, melyek az állam rendészeti ellenőrzés szempontjából feltétlenül szükségesek.

Az első rendszabály mely a gyülekezeti tartását bizonyos feltételekhez kötötte az 1848 április hó 20-án Budapestre vonatkozólag kiadott kormányrendelet, mely az akkori összminisztérium által adatott ki szövegében világosan kifejezett „ideiglenes” jelleggel. Ezen rendeletet követte 1848 április 28-án 216 B. szám alatt „Arad város közönségéhez” s ugyancsak április hó 28-án 195 B. szám alatt „Kassa város közönségéhez” kibocsátott rendelet, mely két utóbbi a belügyminiszter által hocsátotta ki. Mind a három rendelet azonban annyira specialis, hogy tulajdonképen általános érvényűnek nem is tekinthetők, annál is kevesebb, mert kivételes állapotok („zavargás, vagyonbiztonság botrányos megháborítása,” zsidó üldözési mozgalmak) idején bocsátotta ki, s az első kifejezetten is „ideiglenes” jellegű volt. Amde az alkotmány helyreállítása utáni időkől — tehát 1867 óta — az e tárgyban kelt kormányrendeletek ismétellen hivatkoznak az 1848-ban kelt rendeletekre, s a hatóságok joggyakorlata is ezen az alapon fejlődve ki, úgy hogy az 1848-ban kelt kormányrendeleteket tekinthetjük gyülekezési jogunkra vonatkozó első rendszabálynak, az első jogforrásnak.

Lássuk már most, hogy ezen rendeletek, államrendészeti szempontokból mily feltételeket tesznek kötelezővé a gyülekezési-jog gyakorlására vonatkozólag.

A 48-as idők előtt a gyülekezési-jog gyakorlása semmi féle közhatósági aktushoz

kötve nem volt. Ezernyolcszáznegyvennyolcban előállott rendkívüli viszonyok azonban a közbiztonság s közrend megóvása érdekében a kormánynak arra kényszerítették, hogy a gyülekezési-jog gyakorlását bizonyos előfeltételekhez kösse. Ami természetesen korántsem jelenti azt, hogy ezáltal ezen szabadságjog gyakorlása korlátoztassék vagy megszoríttassék, mert minden ily irányú törekvés alkotmány ellenes lett volna.

A negyvennyolcas kormányrendeletek ily előfeltételnek szabják meg, hogy „népgyűlést senki össze nem hívhat, hacsak annak idejét, helyét s világosan kifejezett célját a hatóság elnökének (főnökének) 24 órával előbb be nem jelenti és ha ily előleges bejelentés nélkül valaki népgyűlést hívna össze, a hatóságnak kötelessége leend a népgyűlést meggátolni, vagy ha már összejött, elszélesíteni. Az összehívó pedig rendőrileg feleletre vonatik. Ha pedig a kitűzött cél valóságos törvényszegést foglal magában, a hatóság elnöke köteles annak összehívását eltiltani.” Ezen rendelettel tehát a gyülekezési-jog gyakorlásának feltételül egyrészt a bejelentési kötelezettség állapítatott meg, másrészt a hatóságok felhatalmaztattak a betiltásnak bizonyos esetekben való alkalmazására.

A hatóságok jogosultsága a gyülekezési joggal szemben ma is csak annyi, sem több sem kevesebb.

Az alkotmány helyreállítása utáni időkől, a gyülekezési-jog gyakorlására vonatkozólag 1868-ban 128 sz. alatt, valamint Perczel belügyminiszter által 1898 évi 76.6. eln. szám alatt kiadott belügyminiszteri rendeletek sem állapítanak meg újabb irányu rendelekezést, csupán a 48-as rendeleteknek tartják fen rendelőkező részeit; lényeges újabb irányu rendelkezést tartalmazván mindazon által az utóbbi annyiban, hogy a bejelentés nélküli gyűlés megtartását kihágásnak minősíti és elkövetőire 15 napig terjedhető elzárást s 100 frt-ig terjedhető büntető sanctiót állapít meg.

Az állampolgárok kötelessége tehát a gyülekezési-jog gyakorlásánál a bejelentés megtétele, a hatóságok jogosultsága pedig annak tudomásul vétele, vagy bizonyos rendkívüli körülmények között annak betiltása.

Lássuk miben áll az egyik miben a másik.

A bejelentési kötelezettséget a fentebb idézett rendeletek mindegyike a népgyűlésekre mondja ki kötelezően. Népgyűlés alatt azonban itt nemcsak azt a tulajdonképeni népgyűlést kell értenünk, amelyen mindenki résztvehet, hanem a közbeszédben értettet t. i. minden nyilvános gyűlési és sokadalmai (milyen például a táncmulatság,) amennyiben az nincsen kivéve a bejelentési kötelezettség alól, (mint például a vásárok stb.) Hogy a joggyakorlat is így magyarázta a miniszteri rendeleteket, annak igazolására felemlíthető a budapesti államrendőrségnek évfizedekre menő gyakorlata, mely szintén minden nyilvános gyűlés bejelentését megkívánja.

Említeni is felesleges azt hiszem, hogy kivételek az alkotmányban gyökeredző nyilvános gyűlések, a törvényhozó országgyűlés, törv. hat. közgyűlés s más egyéb hatósági jelleggel bíró gyűlések. Kivételek képeznek továbbá a vallás fekekezeteinek listán a vallásgyakorlására vonatkozó gyűlései (szentszéki ülések, zsinatok.) Természetes s senki által kétségbe nem vont tény azonban az, hogy a valláspolitikai gyűlések már rendőrhatalósági ellenőrzés alá tartoznak. Ami most már magát a bejelentést illeti, a tárgyi jogszabályt statuáló kormányrendeletek szerint, minden nyilvános ülés 24 órával előbb bejelentendő a rendőrhatalóságnál. A bejelentésnek tartalmaznia kell a gyűlés, gyülekezés vagy sokadalom helyét, idejét, s a gyűlés „világosan kifejezett célját.” A gyűlés célját pedig a tárgyszórozot vagy napirend foglalván magában, természetesen, hogy ez minden gyűlekezeti bejelentésnél bemutatandó.

A hatóság már most az emigyen rendelkezésére álló adatok alapján gyakorolja a gyülekezési joggal szemben őt megillető jogosultságát, a tudomásul vételt, vagy a betiltást. Ha a gyűlés bejelentése megtörtént a hatóság legelőször is vizsgálat tárgyává teszi, hogy az alaki kellékek megvannak-e, azután a napirend pontjait bírálván el, ha úgy találja, hogy azok törvénybe nem ütköznek a gyűlést egyszerűen tudomásul veszi.

Tudomásul veszi nem pediglen engedélyezi!

E kettő között ha bár látszatra nem is, de lényegileg rendkívül fontos a különbség. Volt idő midőn a gyülekezési-jog gyakorlását hatósági engedélyhez akarták kötni, illetve kötötték is. Az 1878 évi január 21-én 171 eln. szám alatt kibocsátott belügyminiszteri rendelet ugyanis a népgyűlés tartását hatósági előleges engedélyhez kötötte. E rendelet alkotmányellenes voltához kétség nem férhetett, úgy hogy az, ismételt parlamenti vita után 1878 évi május hó 31-én 2020 eln. számú rendelettel hatályon kívül is helyeztetett, s így ezzel a szerencsétlen ölelt rendelettel remélhetőleg az abban megnyilvánult szellem is örökre letűnt állami létünk színteréről.

Ha a gyűlés célja nem „törvényszerű” vagy ha „törvényszegést” vagy a „közrend erőszakos megháborítását” foglalja magában, akkor a rendőrhatalóság azt „tilalmazni” köteles. Vagyis ily esetben a rendőrhatalóság a bejelentést tudomásul nem veszi, s a gyűlést betiltja, nem pediglen „nem engedélyezi.”

Alig van a gyülekezési-jogban nehezebb s kényesebb kérdés, mint a betiltás kérdése, mely már a gyülekezeti jognak egyenes megtagadása, tehát a jogkorlátozásnak legma-

30000 ember befogadására szolgát; ennek bemenetét gyönyörű boltozatos diadalkapu díszíti mely eredetileg III. Napoleonnak volt szentelve, utóbb Lombardiának Ausztriától való elszakadásával át lett némileg alakítva, feliratai megmászva az egységes Olaszországhoz való csatlólás emlékéét őriz meg.

Milanó legrégebbi egyetemét valamint több rendbeli nagyarányú kórházát a rendelkezésemre álló rövid idő miatt sajnosan csak kívülről tekinthettem meg. Számos kisebb-nagyobb sétányán kívül, melyekkel több helyütt találkoztam, különösen megemlítenő a „Gardini publici” (nyilvános kertek), óriási kerthelység, szép sétányokkal s lombos facsopottokkal, a milanóiak legkedveltebb s leglátogatottabb sétahelye.

Dióhéjban foglaltam össze Milanó leírását; leírásom azonban nem volna teljes, ha a világhírű temetőről, mely mintegy háromnegyed órányira fekszik a várostól és az itt épített halotthamvasztó kemenczéről (Krematorium) nem emlékezném meg. A temető gyönyörű szobraival, emlékeivel, oszlopaival s meszeszerű mauzóleumaival, melyek a ha-

lottak emlékeit a művészet szintén megszólalni látszó ihletével örökítik meg, inkább permanens művészi kiállításához, mint a halottak csendes nyugvóhelyéhez hasonlít! Halotthanvasztást — bár mennyire is érdekelt volna engem orvosai hivatásomnál fogva ilyet látni — sajnosan nem láthattam. Hogy ezt felekezeti különbség nélkül a katolikus papságnak ellene folytatott harca dacára kiterjedten gyakorolják, arról a sok hamvveder tanuskodik, melyek itt a kamra óriási csarnokának oldalaihan el vannak helyezve, illetőleg beépítve; kis négyszögű fölkék ezek, melyek egymás mellett s fölött épültek s melyek mindegyike 1—1 elhamvasztott halott maradványai — fehér krájcár, egész korona nagyságu különböző alakú mállékony csont-hamurésszek melyek idővel széthullanak — lesznek elhelyezve, márvány-, majolika- vagy terrekotta lappal elzárva, melyre az illető nevére vések. Nem hagyhatom említés nélkül, hogy a holtak e birodalmában a különböző felekezettek egymás mellett hékésen aluszszák örök álmukat!

gasabb foka. A rendőrhatalóság legtöbbször csak valószínűséggel áll szemben., amely valószínűség mérlegelése az egyéni felfogás és temperamentum szerint változik. Az egyik főszolgabíró veszedelmet lát olyan napirendben, amelyetől a másik egyáltalán nem tart semmit. Az egyik nem bír elég erélylyel, hogy szembe nézzen az eselleges veszedelemnek, amely hatósági ellenőrzés alatt egyáltalán be sem következik, a másik pedig szinte vakmerően elmegy a végső határig míg a tilalmazáshoz nyúl. Igaz, hogy nem is csodálni való.

A 48-as rendeletek „törvényszegés” kitétele „a közrend erőszakos megháborítására” irányuló célzata oly általános határokat von meg, hogy azon belül csak bizonytalan tapogatódzás lehetséges, ha azt szó szerint vesszük. S az is bizonyos, hogy nyíltan senki sem fog törvényszegésre gyűlést összehívni. Azért azután a legkülömbözőbb felfogásokkal találkozunk a betiltás jogositványára vonatkozólag. Nézetem szerint a legliberálisabb felfogás az, kinél a betiltás gyakorlása ott kezdődik, hol a büntető törvények sorompója áll. Jól felfogott állam érdekből azonban úgy gondolom, hogy ezt irányadóul nem vehetjük, mert hiszen a közrendészeti szempontok ugyancsak nem esnek össze a büntetőjogiakkal, mint a hogyan a gyűlekezetek rendészeti fogalma sem fedi a büntető törvényekben adott fogalmi meghatározást a gyűlekezetről. Viszont azonban az is bizonyos, hogy a betiltás jogositványa az arra jogositott hatóságok önkényes felfogásán sem alapulhat.

Kétségtelen tény, hogy a gyűlekezési-jog gyakorlására, államrendészeti szempontokból fontos befolyás adatott rendőrhatalóságaink főnökeinek.

Emberék vagyunk s így tagadhatatlan, hogy elvétele visszaélést vagy jogtalan jogkorlátozást foglal magában a hatósági betiltó végzés. Általában véve azonban úgyvélem e tekintetben aggályokra nem lehet okunk. Jogositott hatóságaink élén ma még hála istennek, alkotmányunk iránt minden időben kiváló érzékkel bíró s a magyar faj supremáciáját szívesen őta fentartó osztály neveltjei állanak, a kiknek, mielőtt a „tudomásul vétel” vagy „betiltás” jogosultságát gyakorolnák, némelykor bár az egyes jogos igényei árán is, kell hogy eszükbe jusson az ókori közhelyi vált mondás, — „salus republicae suprema lex esto.”

H I R E K.

Téves hír az aradi veszthely megváltásáról. Az a hír járta be a lapokat szettel az országai, hogy Arad sz. kir. város, azt a 139 hold területet, melynek közepén van a kivégzés helye, a saját pénzén megvásárolta. Ebből igen sokan arra következtetnek, hogy további adományokra szükség nincs. Ez alaposan téves felfogás. Mert Arad város határozata oda irányul, hogy kölcsön pénzzel segítségére siet az országos gyűjtés útján eddig befolyt kegyeletos alapnak s mert az egész föld vételére szükséges 210 ezer korona még nincs együtt, e 130 holdból megveszi a felesleges területet, úgy hogy a nemzeti alaphól kifizettetik magának a veszthelynek 10 holdnyi területe s a többi pénz ezen veszthelynek rendezésére s a nemzeti kegyeletnek megfelelő nagyszabású és méltó emlékmű s a

vértanuk öröknyugvó helyének felépítésére fordítatik. Ekhez sok pénz kell, s a nagy nemzeti célra még mindig szükség van az adományok beküldésére, ha azt akarjuk, hogy ne csak a kivégzés helye legyen a nemzeté, hanem az valóban a nemzeti hálakegyelet bucsujáró helye lehessen. Erre a célra rendez az aradi 13-as bizottság egy tárgy-sorsjátékot s a sorsjegyek 1 koronás árából reméli, hogy jelentékeny összeggel fogja szaporítani a vértanuk alapját. A föld ma meg sincs véve, sem az egész terület, sem a kivégzés helye. Épen azért újból felhívom adományait beküldésére a hazafias közönséget s jóakarólag támogatásra ajánlom a vértanuk veszthelyének sorsjegyeit. Budapest, 1909. december 20. Dr. Barabás Béla orsz. képviselő, az aradi 13-as bizottság elnöke.

Rákészít. A városháza tanácssterme részére ajándékozandó képre újabban a következő adományok érkeztek:

Gróf Mailáth Géza	100— K.
Kriváchy Antal	50— „
Dr. Frank István (Rimóc)	5— „
Wampelics Károly (Pöstyén)	10— „
X. Y.	3— „
Dr. Essösy Béla	10— „
Dr. Reöck István	5— „
Dr. Malisza Géza	1— „
Szentlie Kálmán	5— „
Holló Gyula	5— „
Vasok Ferenc	3— „
N. N.	2— „
Lichtner Ernő	2— „
Szomor György	2— „
Blumberger József	1— „
Ifj. Klein Jakab	1— „
Horváth Antal	2— „
Olsenás Józsefné	1— „
N. N.	—20 „
Müller Simom mészáros	1— „
Strasser Gyula	1— „
Ifj. Klein Henrik	—40 „
Lakatos Károly	—40 „
Steiner Zsigmond	—60 „
Kraszna Pál	—40 „
Pokorny M. és társa	2— „
Kálmán Ábrahám D.	—40 „
Sugár Márton	1— „
Várad Rezső	1— „
Stern Dezső	1— „
Eddigi gyűjtés	1309— „

Összesen: 1526 40 K.

Tűz. Varsányban f. hó 16-án leégett Tisztartó György és Treho József lakóháza, f. hó 18-án este pedig Fleischer Fülöp bérlő juhakolja a benne lévő 285 drb. birkával és 1 nagy kazal takarmány.

A tűzkár biztosítás útján megtérül. A tűz oka valószínűleg gyújtogatás.

Új megyebizottsági tagok. A karancssági körben Hanzély László és a nógrád-ludányi körben Nagy János választottak meg megyebizottsági tagoknak.

Halál az oltóvált dísznő miatt. A Hoffmann testvérek rárók-mulyadi bérletén Miricz József kondás szombaton este észre vette, hogy egy kocája hiányzik. Nyomban a keresésére indult s az erdőség mindama részét átkutatta, amerre aznap csordájával járt. Keresés közben egy sziklahasadékba zuhant, ahol kedden folyó hó 21-én találták meg. Esés közben oly sok és súlyos zúzódást szenvedett, hogy beszállítása után pár órával kiszenvedett.

Előnk Nógrádszakalban. Nem lehet másnak nevezni azokat, akik néhai Aszódi Ambrusnak a nógrádszakali csendőrség elhunyt pa-

rancsnokának sirkeresztjét és sirhalmát vadállat módjára széldulták.

Nem bosszú műve a sir rombolás. Sőt nem is haragosai azok, akik még haló poraiban sem hagyják nyugodni Aszódi Ambrust, hanem a vallás örültjei.

Aszódi Ambrus református vallású volt, mely valláson egyedül ő imádta az Urát Istent Nógrádszakalban; s mivel a halál váratlanul szőlította el, még mielőtt magának külön református temetőt csálaltatott volna, a katolikus temetőben jelöltek ki számára sirhelyet. A fanatizált népnek sehogy sem ment a fejébe, hogy az ő szent halottjaik között egy nem katolikus is pihen s a múlt hét egyik zivataros éjszakáján sirhalmát teljesen széldulták. A nógrádszakali csendőrség most azon kérelemmel fordult a falu előljáróságához, hogy a falu költségén szállítsák el Aszódi Ambrus tetemét Losoncra a református sarkertbe.

Gyermek-humor.

(Jegyzé: Fejér Lipót.)

III.

T. Mi az édes apád neve.

Gy. Samu.

T. Milyen Samu? (kérdeni)

Gy. „Szép” Samu.

—
Mi magyarok vagyunk (Mondják korban a gyermekek.)

T. Te is magyar vagy?

Gy. Nem, mert „német” a nevem. (Neve „Klein” volt.)

—
T. Mi leszel kis fiam, ha meg megnősz?

Gy. Vendég.

T. Miért?

Gy. Mert azt mindig jól tartják.

—
T. Hányan vagytok testvérek?

Gy. Öten vagyunk tanító úr.

T. De kis fiam úgy tudom, hogy csak négyen vagytok.

Gy. Igen, de nem sokára hoz a gölya ötödiket is.

—
T. Mátyás királynak oly jó emlékező tehetsége volt, hogy ismerte minden katonáját.

Gy. A mi cselédünk is olyan mint Mátyás király, az is ismeri mind a katonákat.

—
T. Miért kell este meggyújtani a lámpát?

Gy. Mert ha nem gyújtják meg, akkor nem égne.

—
T. Nagyobb leánykának azt mondtam, írj a táblára mondatot.

Gy. „A szerelem szép.”

—
T. Miért nem látjuk éjjel a napot? (V. osztályú gyermektől kérdezve)

Gy. Azért nem látjuk, mert akkor alszunk.

—
Gy. A kutyáknak is gölya hozta a kis kutyát?

T. nem.

Gy. Akkor a kis gyermekeket sem hozza a gölya.

—
Egy vásott rosz fiutól csak úgy volt nyugtom, ha az ajtó elé ki állítottam. Amint egyszer az ajtó elé állítottam, az ajtót a benne levő kulccsal rám zárja és az ablakon át azt kiáltja: „No tanító, most én zártalak be.”

Állami ovodánkban november 23-án vágatták fel a fát, s csak akkor kezdtek fűteni. December 23-án meg már gyujtós-nak alkalmas fácskát vagy díónagyságu szemet aranyért sem lehet találni. Hogy ezen tarthatatlan állapotot segíteni kell, az természetes. Szellemes ovónőink egyenlőre igen kedves módon adják ezt az ovodabizottság tudtára. Az alábbi versecskét tanították ugyanis meg az apróságokkal s karácsony napján ezzel fogják az ovoda elnökét üdvözölni:

Ó ur Jézus ez ő esztendőben

Mért haragszol ránk.

Babunk, krumplink volna csak. De nincsen:

Kalács oszt meg fánk.

Tél kezdetén vagyunk még és már is: Elfogyott a fánk.

Kedélyes estélye a szécsényi kereskedő és iparos ifjuságnak, mely f. hó 26-án 1 korona beléptidij mellett, az „Ujvilág” szálló összes termelében tartatik meg, igen kellemes szórakozásnak ígérkezik, s így kedves olvasóink különös figyelmébe ajánljuk.

Adomáznak az öregek. . . .

Adomáznak az öregek vig pipaszó mellett.

Az ügyvéd csupa humor, de a kabátját leveti az első szóra érted, — épen végezte.

No most megtréfállak, — gondol egyet a direktor, a ki éppen soron következik. Majd meglássuk! Aztán kezdi:

— Jelenti Péter a menyországból az Urnak, hogy baj van.

— Mi a baj? kérdi megütődve az Ur.

— Hát a pokol felől kívájták a falat, a mi a menyországot a pokoltól elválasztja, s most csak az nem lát be onnan ide a ki nem akar.

— Csináld be! utasítja az Ur!

— Akartam már — feleli Péter. De a kőművesek csak úgy isten nevében meg se mozdulnak, hanem pénzért. Pénzünk pedig nincsen, hiszen mi szegények vagyunk.

— Akkor csináltasd be az ördögökkel. Ugy is általuk lett. Utasítja most Pétert az Ur.

Szóba ereszkedik hát Péter a nyiláson át az ördögökkel. Hanem azok bizony nem igen akarnak kötélni állani. Utoljára is apró pénzel fizetik ki: Ők bizony nem csinálják be. Nem azért vájták ki, hogy most meg becsinálják. Nekik tetszik az, hogy az angyalokat szemlélhetik.

Jelenti Péter az Urnak.

Be kell őket perelni. Válasz ügyvédet! Fakad ki haragosan az Ur.

Végig vizsgálódik Péter az angyalok megszámlálhatatlan seregein s nagy szontyolodottan járul utánna az Ur elé, miközben a tarkóját vakarja.

— Uram ügyvéd az egész menyországhoz egyetlen egy sincsen. Mind odaát van a pokolban. Most mit tegyünk?!

De ezt az utóját már senki sem hallotta. Óriási kacajba törtek ki. Az ügyvéd vesztett. A könnyűi potyogtak bele.

CSARNOK.

Hozzá.

— Szívem legszentebb kincse

— Gyémánt burku arany kincse

— Hőfőér édes álom — . . .

Igen, igen én nagyon kívánom

! Oldog legyen a szent karcsony.

— Csillogjon a gyertya lángja
Szív, csengő csilingelést ha várja,
— Csendüljön. — Halkan járjon. —
— Gyémánt a palló. Nagyon vigyázza! —
Hogy boldog legyen a szent karcsony.

S ha felhaagzik az ének.

Közé egy férfi hang is téved.

Gondolja messze tájon.

Mily busan foly le egy karcsony,

De a szív érte cseppet se fájjon!

Barcza Eerencz.

A nevelőnő.

Irta: Gyürky Gynla.

— Miféle kisasszonyt vár, lelkem jó Anyám?

Miféle kisasszonyt? hát nem te magad kértél, hogy a míg Mártáddal kibékülsz, nevelőnő után nézzek. A kis Sanyi teljesen elvadul minden felügyelet nélkül. Ha engem reumám nem kizozna, szívesen mondanék le akár délutáni sétáimról is, hogy jobban gondját viselhelném. De híd el, ily szenvedő állapotban a gyermek csak nyűg, te pedig egyáltalában nem gondolsz már semmivel, sem gyermek, sem gazdaság nem létezik neked, a mióta . . . Márta — hogy is mondjam csak — elhagyott!

Elhagyott! — tört ki a szó viszhangként Répásiból s alacsony, erőteljes alakja fáradtan hanyatlott hátra székébe; — elhagyott! ez a legigazibb elnevezés. És miért? . . . Mondja lelkem jó Anyám, ha ő engem úgy szeretne, mint én őt, szabad lett volna engem oly kegyetlenül büntetni egy semmiségért? Igen egy semmiségért! . . . Ha látta volna édes Anyám, milyen feltűnően kacérkodott Györkös hadnagygyal, . . . a többivel . . . mindenkivel, aki csak útjába került. Én a mennyire férfitől kitélek, egy ideig csak nyugodtan türtem. Ugy tettem, mint aki nem lát, nem hall semmit. Föltétlenül biztam benne 's tudom, hogy szíve mindég az enyém volt. De a szeme, az a pajkos, nyugtalan szeme, mely hamar felismerte diadalmas szépségének hatalmát, percek alatt husz férfi, illetőleg huszártiszt szemébe mélyedt csak azért, hogy bámulóinak és hódolóinak serege szaporodjék és nekem látnom kellett, mint jutalmazza sovár pillantásait egy-egy kacér mosolylyal.

Hát ha még a jégén látta volna lelkem Anyám! Nyilsebesen siklott át a tő egyik pártjától a másikig, merész ívekben hajlongott jobbra-balra előre-hátra . . . szóval bámultatta magát. Bomlott is utána az egész huszár garnizon, de a legmerészebb volt az, a kosormáuyu huszárhadnagy . . . az a . . . Györkös, aki engem észre sem látszott venni s minden zavar nélkül udvarolt a feleségemnek, sőt egyszer oly szemtelen volt, hogy szemem láttára a jégén szivalakot karcolt korcsolyájával s belé irta Márta nevét! Ezt úgy látszik feleségem is sokalta s egy pillantást vetett reám, mire én leoldottam korcsolyáit s hazavezettem. Otthon épen a tartandó prédikáció bevezetésén gondolkoztam, midőn hölgyem kipirulva lépett hozzám s minden bevezetés nélkül reám támadt: „Szegény gyalázat! nem hittem volna hogy bened annyi gyávaság lakozik! A feleségedet nyilvánosan kompromittálják s te bambán hámulsz a helyett, hogy legalább erélyesen rendre utasítottad volna Györkös hadnagyot! Minden más férj a helyszínén kért volna elégtételt, míg az én drága férjem uram iskolás fiu módjára egér utat vett. Nem törőd-

ve a becsületemmel, a saját hírneveddel, te gyáva!”

Ez annyira felingerelt, hogy teljesen elvesztettem önuralmam; szemére lobbantottam kihívó magaviseletét, kacérkodását; szó szót követett és én nem tudtam válogatni a kifejezéseket. Ő adta az ártatlanul szenvedő mártírt s bezárkózott szobájába én pedig elmentem a körbe egy partie csöndesre.

A többit tudja Anyám. — Haza jöve üresen találtam a fészket, a párom kirepült s én — oh én — nem bírom ki tovább nélküle!

Répási dult arccal ugrott fel az elbeszélés után, izgatottan elborult arccal járt fel s alá a szobában; arcán oly mély fájdalom tükröződött, hogy anyja jobbnak látta gondolatait az első tárgyra terelni vissza.

Vigasztalódjál fiam! Reményilem nem sokára minden jóra fordul! . . . De mit is akartam csak mondani? — igen, a nevelőnő a 8 órai vonattal érkezik, mire itt lesz körülbelül fél 9 óra s mivel én korábban szoktam lefeküdni, neked kell őt fogadnod.

De anyám! nem volna sokkal illőbb, ha ha te fogádnád?

Semmi de! most az egyszer úgy kell lenni, a hogy mondtam: fogadd barátságosan, igyekezzél, hogy az első benyomás kellemes legyen rá nézve; a kis ebédőben terítettem vacsorára, légy nyájas házigazda. És most jó fiam, én vissza vonulok.

Répási unottan dönt a pamlag sarkába, szemét a menyezetre függesztve gondolatai a kedves, imádott nőt fogták körül, a ki után epedve vágyott, midőn merengéséből kocsizörgés riasztotta fel.

Bizonyára a nevelőnő — mormogá magában — s boszusan gondolt a vacsorára, melyet kettesben kell elkölteni valami kiaszott, vén német gouvernante-val.

Az ajtó kinyílik és Répási a belépőben sűrű fátyola alatt is rögtön ráismer — Mártára!

Én édes kis feleségem! — kiáltá örömittasan 's karjait kitarva rohant feléje.

Pardon uram, — én nem mint az ön felesége, hanem mint a kis Sanyi nevelőnője jöttem vissza. Hol cserélhetek öltözkéket? — kérdi palástolt nyugalommal.

Méltóztassék Fraulein! szólta a nyájas principális és kifogástalan udvariassággal nyitott ajtót. — Játszani akar velem ez az asszony — gondola magában, — majd meglássuk, ki bírja tovább!

Rövid fél óra mulva üdén, ragyogóbban mint valaha lépett ki Répásiné; királynői természetű egyszerű fekete selyempongyola fedte, melynek csipkefátyola láttatni engedé keblének havát. Holló fűrtjeibe egy Marschal-Niell tűzött, melynek bágyadt, színével ellentétben állott szemének tüze.

Répási előkelő mozdulattal nyújtotta karját hölgyének anélkül, hogy közelebb vonta volna magához, mint a menyire azt az illem engedi és az ebédőbe vezette. Asztalnál a legkellemesebb házi gazda volt, élénken érdeklődött az utazás iránt, nyájasan kínálta oda az étkeket s ha keze véletlenül érintkezett a „nevelőnő” kezével, egész komolyan bocsánatot kért. Márta alig tudott egy hamis mosolyt visszatartani, átnyúlt a virágváza után és fejét, azt a kabitó kékes-fekete hajkoronát benne az illatos virággal kacérán férje arca elé tartotta.

Erre vége lett Répási önuralmának,

ellenállhatatlán erővel karolta át asszonyát s' vágyó ajkaival ajkalt kereste.

De kérem uram, — próbált Márta tréfásan ellenkezni!

Egy csókol, drága Fräulein . . egyetlen egyet!

Késő éjjel ért véget az „egyetlen egy“, mikor Répási azt kérdezte:

Mond I nádott mindenem, miért bántottál úgy meg, miért nevezteél gyávának?

Márta ruhája fodrával babrálva hamisan kacintott urára s így szólt: Hát nem volt igazam? — minden más férj az első találkozásnál azzal kezdte volna: Édes egyetlenem, csak egyetlen egyet!

Küldetve!

Küldetve!

Legjobb élővirág bevásárlási forrás!

ULIP ISTVÁN

virágterme Losoncon,

Kossuth Lajos-utca 8. Vigadó mellett.

Izlessé munkáért küldetve állami arany-
éremmel és díszoklevéllel.

Nagy választék műkorszoruk-
es szalagokban.

Videki megrendéseket pontosan eszközök.
Tisztelettel

ULIP ISTVÁN
virágkötő specialista, Losoncon

KIADÓ!

esetleg eladó a járásbi-
róság szomszédságában
egy úri lakás.

Bővebb felvilágosítást
ad: Donner Kálmán
háztulajdonos.

ALIZKÁM! Hogy érzed magad? Vasárnap
meglátogatunk. Dezső nem jött haza, mulat.

**Hirdetések
jutányosan
közöltetnek
a hírlapban.**

Üzlet megnyitás!

Van szerencsém a mélyen tisztelt vásárló közönség
nagybecsü tudomására hozni, hogy Szécsényben
(Özv. Schlesinger Gáborné házában.)

úri- és női-divatáruházamat

mult hó 22-én megnyitottam.

A nagybecsü vásárló közönség szives párfogását kéri

kiváló tisztelettel

Lichtner Ernő.

GLASER DEZSŐ

fűszer és lisztkereskedő

SZÉCSÉNYBEN a piac téren.

Raktáron tartja a legjobb minőségű hengermalmi
liszteket, továbbá jó minőségű fűszerárut és
cukorkákat.

Rendelmények házhoz szállíttatnak. ☀ Jutányos árak és pontos kiszolgálás.

GLATTSTEIN ADOLF

könyvnyomdája,

könyv- és papirkereskedése,

Szécsényben.

Elvállalok mindenféle könyvnyomdai munkákat
a legjutányosabb árak mellett.

Csillogó karácsonyfadíszek
nagyválasztékban.

Feltűnő újdonság; karácsonyi és
ujévi képes levelező-lapokban.